

Aanmelden voor de Nieuwsflits: stuur een e-mail met daarin uw naam en adresgegevens o.v.v. *aanmelden nieuwsflits*. — Is uw mailadres gewijzigd? Geef dit a.u.b. tijdig door en met uw adresgegevens. Wilt u contact met een van onze vrijwilligers? Mail ons dan met vermelding van het onderwerp: nva.gron.dren@gmail.com.
Heeft u een bericht voor plaatsing in de Nieuwsflits: mail dan naar nva.gron.dren.redactie@gmail.com.

Nieuwsflits 79 | NVA regio Groningen/Drenthe | december 2016

Vooraf:

Voor u ligt het laatste nummer van 2016. Wij wensen u gezellige feestdagen en daarna een gezond en voor-
spoedig 2017!

Er is ook het komende jaar weer veel 'te doen' voor onze doelgroep, zoals de al eerder aangekondigde themadag over keuze voor vervolgonderwijs na de basisschool en er zit nu ook op landelijk niveau beweging in de ontwikkelingen rondom Autismenetwerken, waarvan het AN Groningen deel uitmaakt. Er zijn nog plaatsen in de lotgenoten contactgroep voor vrouwen in Groningen. En nog veel meer....

Nieuws:

Staan u en uw kind binnenkort ook voor de keuze voor vervolgonderwijs na de basisschool?

Op 10 januari a.s. organiseert het AIC Groningen een thema-avond over de overstap die kinderen binnenkort moeten maken. Zie voor het programma verderop in deze Nieuwsflits. Voor kinderen met ASS is dit extra zwaarwegend, want: waar vinden zij de optimale plek om zich verder te kunnen ontplooiën in een veilige omgeving die hun sterke kanten aanboort en aanmoedigt en waar zij zich tevens veilig genoeg voelen om uitdagingen aan te durven gaan? En hoe sluit het Passend Onderwijs op deze speciale behoeften aan?

In een gesprek met een van de inleiders van die avond, Pauline Eisenga, moeder van een 15 jarige zoon met ASS zullen wij u kort op weg helpen met deze vragen aan de hand van de ervaringen van en met haar zoon, Joris, die inmiddels zijn 3^e studiejaar is ingegaan.

Joris Eisenga: “Daar waar je het slechtst op scoort geeft de doorslag bij plaatsing”

Wij spraken met Pauline en haar zoon Joris over een van de vier ambities van het Passend Onderwijs die door de Onderwijsraad worden beschreven, nl. dat de leerling zich op school **veilig en gerespecteerd** moet voelen en gewapend met **optimale prestaties** van het basisonderwijs (b.o.) overgaat naar het voortgezet onderwijs (v.o.).

Biedt de school een basis voor veiligheid en optimale ontplooiing?

Over de mogelijkheden van optimale ontplooiing van Joris, is Pauline kritisch: het schoolstelsel blijft dominant en niet Joris' mogelijkheden en specifieke kwaliteiten. Het uit het hoofd leren van tafels of spellingsregels is voor Joris een breekpunt. De school – vooral het b.o. - leert bottom-up (eerst de geautomatiseerde vaardigheden, zoals tafels en spelling) en daarna komt het inzicht aan de beurt. Maar Joris kan goed analytisch denken en redeneren. Hij bouwt zijn inzicht op vanaf de uitkomst van zijn redentatie (dus top-down): als hij de oplossing kent dan doorziet hij ook de betekenis van de onderliggende regels die voor andere kinderen automatisch gaan. Op dat analytisch denken wordt nauwelijks een beroep gedaan waardoor Joris blijft steken achter de vakken waar hij het slechtst op scoort. En dat is voor Joris natuurlijk erg frustrerend, want daar word je vanuit het b.o. uiteindelijk toch op geplaatst.

Over de veilige sfeer op het v.o. en de veiligheid en respect voor alle kinderen (ook de 'bijzondere') is Pauline goed te spreken.

Wat willen zij ouders op basis van hun ervaringen meegeven?

Pauline raadt aan om vooral zelf (met je kind) ter plaatste te gaan kijken om de sfeer te proeven en een indruk te krijgen van hoe men op je kind zal reageren en hoe het kind de school ervaart. Open dagen zijn voor deze doelgroep – als beginpunt – niet geschikt. Probeer als ouder samen met je kind vooral ook inzicht te krijgen voor problemen die op het v.o. zullen ontstaan als de vaste en veilige structuur van het b.o. wordt verlaten. Wat komt je kind tegen als er meer zelfstandigheid wordt gevraagd, denk daarbij aan het plannen van agenda's en de uitvoering van opdrachten. Probeer erachter te komen hoe de school op dergelijke specifieke problemen kan inspelen. Joris zelf vulde nog aan dat het je prettig voelen op school heel belangrijk is, dat er iemand voor je is die je begrijpt en helpt om oplossingen te vinden zonder dat je daarbij in een uitzonderingspositie wordt gezet.

Stichting Autisport Leek wint eerste stimuleringsprijs van het Autisme Netwerk Groningen (ANG)

Tijdens een feestelijke bijeenkomst op 22 november is voor het eerst de Award Stimuleringsprijs Autisme Netwerk Groningen uitgereikt. Het samenwerkingsverband ANG wil met deze prijs een organisatie en/of initiatief die bijdraagt aan participatie van kinderen en/of volwassenen met autisme belonen en hiermee navolging stimuleren. Een jury, bestaande uit ervaringsdeskundigen en een professional beoordeelde de afgelopen weken de voorgedragen initiatieven en kwam unaniem tot de keuze van de winnaar, **Stichting Autisport Leek**.

Sport als middel tot participatie

Sport als middel tot participatie en voorbereiding op de toekomst

Stichting Autisport Leek biedt kinderen en jongeren in de leeftijd van 6 tot 18 jaar de gelegenheid om sport te beoefenen. Het gaat om kinderen die door hun autisme niet in staat zijn om mee te doen aan het huidige reguliere sportaanbod. Het vraagt specifieke vaardigheden van de trainers/begeleiders en bekendheid met de doelgroep, hetgeen bij de reguliere sportvereniging (nu) niet aanwezig is.

De Stichting is begonnen met een voetbalaanbod, omdat er een actuele vraag was. Er is nauwe samenwerking met de voetbalvereniging CVV VEV'67, waardoor er ook kruisbestuiving van kennis en kunde plaatsvindt. Zo is een jongere voor de vereniging behouden, die anders afgehaakt zou zijn en er is een jongen uit het Auti-voetbal doorgestroomd naar een regulier team. Daarnaast wil de stichting ook starten met andere sporten naar behoefte van de doelgroep.

Sport wordt door de stichting niet als doel gezien, maar als middel om een kwetsbare groep voor te bereiden op de toekomst; op persoonlijke en sociale ontwikkeling, opbouwen van een netwerk, het bevorderen van de gezondheid en voorbereiden op de (werk)maatschappij.

De stichting wordt gerund met giften, donaties en bijdragen van deelnemers en met beperkte menskracht. Sinds kort is een budget voor groepsbegeleiding uit het WMO beschikbaar.

Waarom koos de jury Autisport Leek als winnaar?

Uit het juryrapport:

“Sport wordt niet gezien als doel, maar als middel om mensen met autisme te versterken en voor te bereiden op de toekomst. Zij werkt vanuit het principe normaal waar mogelijk en aangepast waar nodig. De kruisbestuiving tussen aangepaste sport en reguliere sport is mooi en biedt een mooie natuurlijke voedingsbodem voor meer participatie bij reguliere sport waar mogelijk. (...) Het draagt niet zozeer bij aan participatie, maar het doel is participatie. (...)”

De activiteit van de winnaar draagt bij aan welbevinden. En welbevinden draagt bij aan participatie. Daarom vinden wij dat dit initiatief een goede aanjager en daarmee een voorbeeldfunctie heeft om ook elders in de provincie navolging te krijgen. Anderen kunnen daarmee leren van jullie ervaringen.”

Informatie over Autisport Leek: <http://www.autisportleek.nl/>

Meer nieuws vanuit het Autismenetwerk Groningen:

Autisme Netwerk
Groningen

ANG is vertegenwoordigd in **landelijk project**
“Duurzame verankering Autismenetwerken”

Doelstelling van het project Duurzame verankering Autismenetwerken

“Door regionale, intersectorale samenwerking en afstemming bevorderen dat de individueel benodigde zorg voor mensen met ASS in alle levensfasen op een geïntegreerde manier beschikbaar komt”.

Centrale vraag was: hoe organiseer en borg je expertise op gebied van autisme in de nieuwe maatschappelijke werkelijkheid van zorg, welzijn, onderwijs en werk? De bevindingen en conclusies werden vertaald naar **ankerpunten voor de toekomst**. De geformuleerde ankerpunten sluiten aan bij de doelen en acties van ons Groningse netwerk.

Zie voor meer info: <http://www.autismegroningen.nl/>

Proeftuin "Kijken hoe het kan"

Samen met gemeenten Bellingwedde en Oldambt is de proeftuin autisme "Kijken hoe het kan" gestart. Met afgevaardigden vanuit verschillende levensterreinen was op 11 oktober de startbijeenkomst. Doel hiervan was elkaar leren kennen door uitwisseling aan de hand van cases en de intentie uitspreken om samen te onderzoeken hoe we participatie van kinderen en volwassenen kunnen bevorderen door integrale samenwerking. Dus werken over grenzen van het 'eigen werkveld'. We starten hiervoor vier pilots; een pilot signalering, een pilot levensloopondersteuning, een pilot integrale trajecten thuiszitters en een pilot zinvolle daginvulling. Inmiddels is voor elke pilot een klein kernteam samengesteld, die de pilots op gang brengen en houden. We houden u op de hoogte.

Script start met dagbesteding op gebied van ICT voor mensen met autisme

Aan de Hooghoudstraat in Groningen start Script met dagbesteding op gebied voor ICT. Script richt zich op jongeren/mensen met autisme en een bovengemiddelde interesse voor computers en programmeren. Denk aan activiteiten als het ontwikkelen van (web)apps en websites. Script start kleinschalig en is in de opbouwfase. Zie voor meer informatie www.scripthelpt.nl (zie ook Nieuwflits 75, augustus 2016).

Subsidie voor onderzoek naar prikkelverwerking bij mensen met ASS en een verstandelijke beperking.

UMCG-onderzoekers van Toegepast GezondheidsOnderzoek (Gezondheidswetenschappen) hebben vier ton ZonMw-subsidie ontvangen voor het onderzoeksproject 'De sensatie van een goed leven'. Dit project gaat over **prikkelverwerking bij mensen met een Autisme Spectrum Stoornis en een verstandelijke beperking**. Bijzonder is dat in het project wordt samengewerkt in een nieuw landelijk netwerk, waarin ervaringsdeskundigen, ouders, begeleiders, leerkrachten, behandelaren, opleiders en wetenschappers informatie verzamelen en delen. Het onderzoek wordt geleid door senior onderzoeker Jeanet Landsman, start in januari 2017 en duurt vier jaar.

Meer informatie: <http://www.rug.nl/news/2013/03/0329umcgautisme>

NVA: Wij verbinden Autisme.nl

In de vorige Nieuwsflits berichtten wij al over de vernieuwde website van de NVA. De veranderingen gaan door:

Engagement met Autisme omgedoopt tot "Autisme Magazine"

WIJ VERBINDEN AUTISME.NL

Het zal even wennen zijn voor NVA-leden die al lange tijd lid zijn van de NVA: met ingang van nu draagt hun ledenmagazine een nieuwe naam: Autisme Magazine.

Maandelijks wordt dit kwartaalblad via de mail aangevuld met Autisnieuws, met kortere recente verschenen berichten. Kijk voor de meest actuele tips, landelijk en regionaal nieuws en oproepen ook eens op de

website van de NVA: [Wij verbinden autisme](http://www.wijverbindenautisme.nl).

Activiteiten in de regio:

10 januari 2017 thema-avond
'Schoolkeuze VO en autisme'

Een thema-avond over de overstap van kinderen met een vorm van autisme, van de basisschool naar het voortgezet onderwijs. Vóór 14 maart 2017 moeten leerlingen van de basisschool hun keuze hebben bepaald voor vervolgonderwijs. Bij het kiezen van de nieuwe school komen er voor kinderen met ASS en hun ouders veel vragen naar boven:

- Wat kunnen ze verwachten?
- Wat voor extra zorg gaat het kind nodig hebben?
- Welke school kan dat het beste bieden?
- Wat is de ervaring met ASS op de school?

Graag willen wij vóórdat de open dagen eind januari / begin februari door de middelbare scholen worden gehouden, iedereen goed informeren. Waardoor een gefundeerde keuze kan worden gemaakt.

Tijdstip: dinsdag 10 januari 2017 van 19.30 tot 21.45 uur. Inloop vanaf 19.00 uur

Plaats: Kerkzaal van de Refajakerk, Galenuslaan 1, 9728JA Groningen

Programma:

- Inleiding over Passend Onderwijs en welke weg te bewandelen voor kind met ASS door **Jan Houwing**, directeur van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs VO 20.01
- Inleiding over welke manier je het kind kan voorbereiden door **Irene de Vries en Sanne Wouda** van het Autisme Team Noord Nederland (Jonx / Lentis)
- Pauze
- Inleiding over de mogelijkheden van een onderwijsconsulent, door **Ellis Elzenga** onderwijsconsulent
- Ervaringsverhaal van **Ellen Diemers**
- Ervaringsverhaal van **Pauline Eisenga – Bok** (*zie kort interview op p. 1*)
- **Forum** met alle sprekers

Aanmelding: U dient zich vooraf op te geven via: aic_groningen@live.nl. Graag onder vermelding van naam en aantal personen. De kosten zijn €2,- per persoon, contant te voldoen bij binnenkomst.

Lotgenotencontactgroep voor vrouwen met ASS in Groningen: nog enkele deelnemers mogelijk!

Op het ATN Groningen start per januari 2017 de lotgenotencontactgroep voor vrouwen met ASS. Er kunnen zich nog enkele deelnemers aanmelden! Voor aanmelding of aanvullende informatie graag mailen naar atn groningen@lentis.nl

Website: [ATN Groningen](http://atn groningen.nl)

Adres: Laan Corpus den Hoorn 102-2 in Groningen

BALANSACADEMY **Cursus Ouderpower op 10 januari 2017 in Drachten**

Samenwerkingsverband van Oudervereniging Balans
en de Nederlandse Vereniging voor Autisme

Een cursus van 8 bijeenkomsten in Ziekenhuis Ny Smellinge te Dachten voor ouders van pubers van een kind met autisme of ADHD. De cursus wordt georganiseerd vanuit de BalansAcademy en is zeker geschikt voor ouders van de NVA.

Doelgroep

De cursus is bedoeld voor ouders van kinderen met ADHD, autisme of ODD vanaf het moment dat het kind in groep 8 van de basisschool zit, tot ongeveer 18 jaar.

Doel

Het doel van deze cursus is ouders handvatten te geven in de opvoeding van hun puber(s) met een gedragsstoornis.

Inhoud

In de cursus Ouderpower gaan we met elkaar na **waarom pubers en adolescenten uit de doelgroep van NVA en Balans zich gedragen zoals ze zich gedragen.**

De cursus bestaat uit 8 bijeenkomsten. De bijeenkomsten worden geleid door getrainde ervaringsdeskundigen. Het zijn dus cursusleiders die weten waarover bezorgde ouders praten, want ook zij hebben een kind waarmee het niet altijd even makkelijk gaat.

Informatie en aanmelden: [BalansAcademy cursus Ouderpower](#)

AGENDA

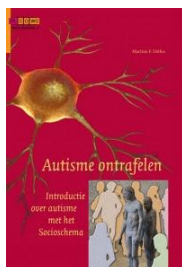
10 januari – Thema-avond AIC Groningen over Schoolkeuze en Passend Onderwijs!

10 januari – Start 8 daagse cursus Ouderpower in Drachten

11 januari – Auticafé Groningen

Tips:

Autisme ontrafelen: introductie over autisme met het Socioschema door Martine Delfos

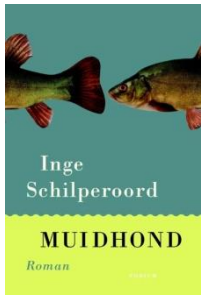

Het is vaak moeilijk om autisme te begrijpen. Daarom presenteert Martine Delfos in Autisme ontrafelen een introductie over autisme.

Autisme heeft mensen altijd geïntrigeerd. De karakterisering varieert van 'dorpsgek' tot 'dorpswijze' in vroege tijden. Wat mensen met autisme meemaken, loopt van gepest worden tot met diep respect behandeld worden. Autisme heeft mensen verbijsterd en boos gemaakt, omdat mensen met autisme zo anders lijken dan wat we gewend zijn. Autisme is al zeer lange tijd onderzocht en het duurde enige tijd voordat het begrip zijn plaats vond in de psychologie en psychiatrie.

Het is belangrijk om het brede spectrum wat onder autismspectrumstoornissen valt, te ordenen. De heldere beschrijving en het gebruik van veel voorbeelden maken het boek zeer leesbaar zonder de wetenschappelijke bodem te verliezen (Kosten: € 18.90)

Muidhond door Inge Schilperoord

De hoofdpersoon Jonathan (30 jaar) ervaart zijn bestaan als een opeenvolging van tragische gebeurtenissen waarover hij geen regie heeft.

Jonathan is thuisgekomen van een kort verblijf in de gevangenis. Waarvoor hij is aangeklaagd, wordt pas in de loop van de roman duidelijk. In ieder geval heeft hij op een beslissend moment zijn zelfbeheersing verloren. Hij herinnert zich een buurmeisje met wie hij 'te ver is gegaan'. Hij probeert een 'normaal' leven te leiden met een baantje in de visverwerkingsfabriek. Met zijn eenzame moeder kijkt hij elke avond naar hetzelfde spelprogramma op tv, omdat 'dat zo hoort'. Maar de verleiding is nooit ver weg, hoe fanatiek hij ook werkt aan zijn opdrachten die van hem 'een beter mens' moeten maken.

Wat Muidhond zo bijzonder maakt, zijn de kennis en het inlevingsvermogen waarmee de forensisch psycholoog Schilperoord haar hoofdpersonage portretteert. Zij beschrijft hoe Jonathan met de beste bedoelingen zichzelf dwingt elke avond enkele opdrachten uit zijn 'therapeutische werkboek' te maken, totdat hij ervaart hoe groot de kloof tussen theorie en praktijk is. Als hij alleen is met een meisje voor wie hij wil zorgen, maar dat hij ook lichamelijk wil bezitten, blijkt het stappenplan dat hem de juiste handelingen voorschrijft waardeloos. Op dat moment hoort hij alleen zijn oren suizen en ziet hij zijn handen trillen.

Hoewel in het boek nergens expliciet een label op het gedrag van Jonathan wordt geplakt, zien we hier een gevecht vanuit de eenzame opsluiting van een man, vermoedelijk met autisme, die het uiterste van zichzelf vergt om zich uit die 'gevangenis' te bevrijden. Een man met een diep tragische en onontkoombare lijdensdruk waarop niemand in de omgeving een antwoord heeft... Geen vrolijk makend boek, maar wel een verhaal met een indringende blik in de leef- en gedachtewereld van de hoofdpersoon.

Verschenen bij: Uitgeverij Podium
Aantal pagina's: 224
Prijs: € 17,50

De Piekerballon:

Heeft jouw kind last van:

- piekergedachten / een vol hoofd
- angsten / boze buien
- verdriet / onzekerheid
- slecht en onrustig slapen
- stress en stressgerelateerde klachten (hoofdpijn, buikpijn etc.)

De Piekerballon is een relatief korte maar zeer effectieve ontspanningsoefening die erop gericht is de zorgen/piekergedachten die jouw kind ervaart en waardoor het allerlei verdrietige, bange of boze gevoelens heeft (die invloed hebben op zijn gedrag), te elimineren zodat het ontspannen, positief en met een leeg hoofd kan gaan slapen en vol goede moed aan een nieuwe dag begint met als ultiem resultaat een gelukkig en blij kind! (zie <http://gevoeligkind.nl/de-piekerballon/> voor meer informatie).

Vaste activiteiten:

Praten over autisme met iemand die je begrijpt

Wil je eens praten over autisme met iemand die je begrijpt?

Heb je behoefte aan een persoonlijk gesprek met daarin advies of informatie over autisme?

Kom dan langs op onze inloopochtend.

Wij, ervaringsdeskundigen en vrijwilligers van het AIC Groningen, staan je graag te woord!

Eerstvolgende keer: **in februari 2017**

Activiteit: Inloopochtend Autisme Infocentrum Groningen (van de NVA)

Locatie: kantoor Zorgbelang, Hoendiep 95 9718TE Groningen

Tijd: *in de Kerstvakantie slaan we een keertje over!*

Contact: www.facebook.com/aicgroningen

aic_groningen@live.nl

Inloopavond voor mensen met ASS én betrokkenen

Je bent van harte welkom in ons Auticafé.

Heb je iets met autisme? Dan ben je van harte welkom in ons Auticafé; een ontmoetingsplek voor mensen met een vorm van Autisme én hun betrokkenen.

Voor gezellig samenzijn, lotgenotencontact of informatie en advies.

Maar in het Auticafé staan de deuren ook open voor ouders of partners.

Hier krijgt u de gelegenheid elkaar te ontmoeten, ervaringen te delen, elkaar te inspireren. Daarnaast zijn er ervaringsdeskundigen/vrijwilligers van het Autisme Infocentrum Groningen aanwezig, die u graag willen helpen met informatie of advies.

Eerstvolgende keer: **woensdagavond 11 januari 2017**

Activiteit: Auticafé

Locatie: gebouw Confiance NOVO, Kochstraat 1-17 97289 KA Groningen

Tijd: elke tweede woensdag van de maand van 19:30 – 21:30 uur

Contact: www.facebook.com/aicgroningen en aic_groningen@live.nl

Een deel van de opbrengst gaat naar een goed doel. De lotenkoper kan voor de NVA kiezen als goed doel. Wilt u ons ook ondersteunen en voor de NVA meedoen aan de Vriendenloterij?

Ga naar: <https://www.vriendenloterij.nl/Meespelen.htm> (daarna goed doel kiezen).

AUTISMEKNOP - stel uw vraag

Via de MEE Autismeknop is het mogelijk per mail een vraag te stellen. U kunt ons alle mogelijke vragen stellen over elk levensgebied en over elke levensfase. Bijvoorbeeld:

- Ik vermoed dat mijn kind autisme heeft. Hoe kom ik erachter of dit zo is?
- Ik zoek contact met andere mensen met ASS (Autisme Spectrum Stoornis)
- Mijn partner heeft ASS, ik wil graag ervaringen uitwisselen met lotgenoten.
- Ik zoek voor mijn kind met PDD-NOS een logeerboerderij.
- Mijn puber met Asperger dreigt te ontsporen. Kan ik hierover eens praten?
- Hoe kan ik omgaan met mijn kleinkind met ASS waar ik op pas?

U vindt de **Autismeknop van MEE Groningen**: www.meegroningen.nl

Aut-there app:

De AutThere-website: de sociale app voor jongeren met autisme!
www.aut-there.nl

De AutThere-app is vanaf **28 maart a.s.** verkrijgbaar in de app-stores.

De regio op de website

Wilt u een Nieuwsflits of een lezing nog eens teruglezen?

Zoekt u een contactpersoon uit de regio? Ga naar de website: [NVA Nieuws uit de regio Groningen-Drenthe](http://www.nva.nl).

Hier vindt u de Nieuwsflitsen en ander nieuws.

Ontvangt u de Nieuwsflitsen onbedoeld meer dan één keer? Wilt u dit dan even doorgeven via nvagrondren@gmail.com? Graag daarbij even aangeven of u lid bent van de NVA en/of de Nieuwsflits als belangstellende krijgt (staat bovenin de onderwerp-regel van de verzendmail).

Kijk ook op onze facebookpagina!

Op de pagina staan nieuwtjes, interessante dingen over autisme uit de media en vind je alle informatie over de activiteiten van de NVA Groningen-Drenthe.

Like de facebookpagina! www.facebook.com/nvagrondre

